

Uchwała Nr 4200/II/160/2017
z dnia 2 października 2017 roku
II Składu Orzekającego Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Katowicach

w sprawie: opinii o przedłożonej przez Wójta Gminy Ślemień informacji o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2017 roku.

Na podstawie art. 13 pkt 4, art. 19 ust. 1 i 2 oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561) - II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach,

Przewodnicząca: Bernadeta Dziedziak

Członkowie: Tadeusz Stawowczyk

Piotr Wybraniec

u c h w a ł a, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną** opinię o przedłożonej przez **Wójta Gminy Ślemień** informacji o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2017 roku - **z zastrzeżeniami** zawartymi w uzasadnieniu do niniejszej uchwały.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

W dniu 4 września 2017 roku (data stempla pocztowego: 31.08.2017 r.) Wójt Gminy Ślemień, działając na podstawie art. 266 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.), przedstawił Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, Zespołowi Zamiejscowemu w Bielsku-Białej, informację o przebiegu wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze 2017 roku.

Wraz z tym dokumentem przedłożono również:

- 1) informację o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej, w tym o przebiegu realizacji przedsięwzięć, o których mowa w art. 226 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych,
- 2) informację o przebiegu wykonania planu finansowego za pierwsze półrocze 2017 roku dotyczącą jednostek, dla których organem założycielskim jest jednostka samorządu terytorialnego, zgodnie z art. 265 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, działając na podstawie upoważnienia zawartego w art. 13 pkt 4 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561), dokonał analizy przedstawionej informacji o przebiegu wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze 2017 roku.

Skład Orzekający ustalił i zważył, co następuje:

1. Zakres i forma przedłożonej informacji odpowiadają wymogom zawartym w uchwale organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, podjętej na podstawie upoważnienia zawartego w art. 266 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.
2. W informacji z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze 2017 roku zamieszczono w szczególności następujące dane:
 - a) o przebiegu wykonania dochodów i wydatków za pierwsze półrocze 2017 roku, w szczególności określonej przez organ stanowiący,
 - b) o przebiegu realizacji zadań zaplanowanych w budżecie jednostki samorządu terytorialnego,
 - c) dotyczące analizy i oceny stanu realizacji budżetu w pierwszym półroczu roku budżetowego.

Przedstawione dane są zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniach budżetowych, sporządzonych na podstawie:

- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1015 z późn. zm.),

- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773).

Skład Orzekający stwierdził jednak, że w części danych zamieszczonych w przedłożonej informacji występują niezgodności, dotyczące w szczególności:

- 1) wykazania w informacji (s.24) w dziale 900 - „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska”, w rozdziale 90020 – „Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat produktowych” wpływów z opłaty produktowej, pomimo że opłata produktowa w następstwie zmiany przepisów wprowadzonych ustawą z dnia 13 czerwca 2013 roku o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1863 ze zm.) nie zasila już dochodów gmin. W sprawozdaniu wykazano w paragrafie 0400 – „Wpływy z opłaty produktowej“ wykonanie w kwocie **269,64 zł** przy braku planowanych w tym paragrafie dochodów. Wpływy te zostały zaplanowane w paragrafie 0560 – „Wpływy z zaległości z tytułu podatków i opłat zniesionych“;
- 2) wykazania w informacji (s.43) w dziale 600 - „Transport i łączność”, rozdziale 60014 – „Drogi publiczne powiatowe” planowanych do wydatkowania kwot dotyczących pomocy rzeczowej, które po zsumowaniu są niezgodne z sumą zaplanowanych w tym rozdziale wydatków paragrafu 605 – „Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych” i wykazaną w sprawozdaniu budżetowym Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2017 roku. W informacji wykazano zaplanowane wydatki pomocy rzeczowej na 4 zadania, których zaplanowana kwota po zmianach wynosi **79.000 zł**, natomiast w sprawozdaniu budżetowym Rb-28S w ww. rozdziale w paragrafie 605 – „Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych“ wykazano zaplanowane wydatki w kwocie **74.000 zł**;
- 3) wykazania w informacji pkt 5.2.1 (s.56) planowanych wydatków rozdziału 85202 – „Domy pomocy społecznej“ w kwocie **29.698 zł**, natomiast w ww. sprawozdaniu budżetowym Rb-28S wykazano kwotę tych wydatków w wysokości **28.698 zł**.

3. Realizacja budżetu jednostki samorządu terytorialnego w pierwszym półroczu 2017 roku przedstawia się następująco:

- dochody zrealizowano w wysokości **7.526.313,87 zł**, tj. **51,7 %** planu,
- wydatki zrealizowano w wysokości **6.812.401,17 zł**, tj. **46,3 %** planu.

Wynik budżetu osiągnięty w pierwszym półroczu 2017 roku był dodatni i wyniósł **713.912,70 zł**, wobec planowanego w uchwale budżetowej deficytu budżetowego w wysokości – **178.904,00 zł**.

4. W uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego zachowana była zasada, wynikająca z art. 242 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, zgodnie z którą organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 tej ustawy. Skład Orzekający ponadto przypomina, że zgodnie z art. 242 ust. 2 przywołanej ustawy, na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, z zastrzeżeniem ust. 3 tegoż artykułu /tj. wykonane wydatki bieżące mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki jedynie o kwotę związaną z realizacją wydatków bieżących z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 tej ustawy, w przypadku gdy środki te nie zostały przekazane w danym roku budżetowym/.

5. Zachowana została również w pierwszym półroczu roku budżetowego relacja wynikająca z regulacji zawartej w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, zgodnie z którą planowane obciążenia wynikające ze spłaty długu jednostki samorządu terytorialnego w stosunku do planowanych dochodów ogółem budżetu tej jednostki w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym (w okresie objętym wieloletnią prognozą finansową) nie mogą być większe, niż dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań ustalony dla poszczególnych lat. **Skład Orzekający wnosi zastrzeżenia w zakresie spełnienia omawianej relacji w 2020 roku. Spełnienie relacji wynikającej ze wskaźnika z art. 243 jest w tym roku zagrożone, gdyż zgodnie z WPF wskaźnik obsługi i spłaty zadłużenia zbliża się niebezpiecznie blisko do granicznego poziomu, a różnica do maksymalnego limitu wynosi w tym roku tylko 0,26%.**

Skład Orzekający po raz kolejny zwraca uwagę na konieczność bardzo wnikliwego i systematycznego monitorowania sytuacji finansowej Gminy przez jej organy z uwagi na fakt, iż w dalszym ciągu występują konsekwencje wynikające z wydanych orzeczeń o zwrocie otrzymanych we wcześniejszych latach środków w formie dotacji oraz płatności, w tym wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy o finansach publicznych, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości. Na podstawie art. 184 ustawy o finansach publicznych, wydatki związane z realizacją programów i projektów finansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 tej ustawy, muszą być dokonywane zgodnie z procedurami określonymi w umowie międzynarodowej lub

innymi procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu, a przy wydatkowaniu środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 lit. c i d ustawy, a także do środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z tych środków, stosuje się odpowiednio zasady rozliczania określone dla dotacji z budżetu państwa. Z danych będących w posiadaniu tutejszej Izby, jak również z wyjaśnień Wójta Gminy zawartych w przedłożonej informacji, a także z objaśnień załączonych do wieloletniej prognozy finansowej Gminy Ślemień wynika, że Gminie zagraża w dalszym ciągu konieczność dokonania kolejnych zwrotów znacznych środków finansowych, otrzymanych w formie dotacji oraz płatności, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur zawartych w art. 184 ustawy o finansach publicznych, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości. Z powyższych danych wynika również, że w stosunku do części zadań brak jest obecnie prawomocnych decyzji o zwrocie, bądź w toku są procedury odwoławcze i kasacyjne. Konsekwencje tego stanu muszą być sukcesywnie uwzględniane w kolejnych zmianach dokonywanych w budżecie i WPF Gminy Ślemień.

6. Ze sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wynika, że łączna kwota zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego na dzień 30 czerwca 2017 roku wyniosła **5.471.361,64 zł**, co stanowiło **37,6 %** planowanych dochodów w 2017 roku.

Wszystkie te okoliczności wskazują na bardzo poważne zagrożenia związane z możliwością wystąpienia w Gminie przesłanek skutkujących brakiem możliwości uchwalenia, na kolejny rok lub lata, wieloletniej prognozy finansowej i budżetu jednostki samorządu terytorialnego, opracowanych zgodnie z zasadami określonymi w art. 242-244 ustawy o finansach publicznych. W związku z tym, Skład przypomina o sankcji z art. 240a cyt. wyżej ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że w razie braku możliwości uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej lub budżetu jednostki samorządu terytorialnego, zgodnie z zasadami określonymi w art. 242-244, oraz zagrożenia realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego, kolegium regionalnej izby obrachunkowej wzywa jednostkę samorządu terytorialnego do opracowania i uchwalenia programu postępowania naprawczego oraz przedłożenia tego programu celem zaopiniowania do regionalnej izby obrachunkowej, w terminie 45 dni od dnia otrzymania wezwania. Organ stanowiący jednostki

samorządu terytorialnego uchwała program postępowania naprawczego na okres nieprzekraczający 3 kolejnych lat budżetowych.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach orzekł - jak w § 1 uchwały.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, wniesione w **terminie 14 dni** od daty jej doręczenia.

PRZEWODNICZĄCA
II Składu Orzekającego
Członek Kolegium
Bernadeta Dziędziak

Elektronicznie podpisany przez
Bernadeta Stanisława Dziędziak